

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

LIMBA ȘI CULTURA TĂTARĂ ÎN ROMÂNIA

Conținut elaborat de către expertul,

Nume și prenume

ANEFI ICBAL

COMPETENȚĂ
ȘI EFICIENȚĂ

„Competență și eficiență în predarea limbii române copiilor și elevilor aparținând minorităților naționale din România” - Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

NOTĂ DE PREZENTARE

Limba tătară, una din cele 20 de limbi minoritare din România, este ocrotită atât de UNESCO – ca limbă aflată în pericol de dispariție - cât și de Carta Europeană a Limbilor Regionale și Minoritare, semnată și ratificată de statul român. Promovarea limbii materne ca și element esențial de identitate a cetățenilor aparținând minorităților naționale constituie una din principalele obiective ale țării noastre.

Politica națională din domeniul educației vizează flexibilitatea curriculumului cât și centrarea acestuia pe competențe, dar și crearea unei culturi care să racordeze oferta educațională la cerințele mediului socio-cultural. Proiectul își propune să vină în întâmpinarea dezideratelor privind restructurarea și îmbunătățirea învățământului preuniversitar prin elaborarea unei programe școlare pentru disciplina opțională – „Limba și Cultura Tătară în România” pentru învățământul primar (clasa pregătitoare- IV) și implementarea acestuia prin intermediul unor instrumente didactice suport.

Plecând de la premisa că stăpânirea unei limbi trebuie să fie însoțită în mod necesar și categoric de cunoașterea elementelor caracteristice care fac parte din aria culturală a țării respective, opționalul de față nu își propune epuizarea tuturor temelor privind cultura și civilizația unui popor multimilenar (cum este poporul tătar), cu scopul de a aduce în atenția destinatarilor elemente din cultura, tradițiile și limba specifice etniei tătare, mai mult sau mai puțin cunoscute.

Actul învățării nu mai este considerat a fi doar efectul demersurilor profesorului, ci și rodul unor interacțiuni ale elevului cu cel care conduce învățarea. Analizele efectuate în perioada premergătoare elaborării opționalului, referitoare la rezultatele școlare pentru elevii cu vârste între 6-11 ani scot în evidență necesitatea găsirii unor soluții educaționale complementare celor furnizate de școala tradițională. În acest context punctul de atracție al cursului este constituit de forma sa de prezentare, o parte a informațiilor fiind expuse prin intermediul imaginilor/ ilustrațiilor/ desenelor, diverse prezentări, iar cealaltă parte fiind dedicată ascultării și înțelegerii textelor în proză și în versuri în limba tătară. Consolidarea și verificarea cunoștințelor achiziționate se va realiza prin teste sub formă de joc, care vor proba înțelegerea celor mai importante noțiuni expuse în timpul cursului.

Cursul își propune instrumentarea unor reprezentări culturale, inițierea în descoperirea elementelor specifice limbii și culturii tătare, dar și proiectarea care dorește să încurajeze elevii

în învățarea și utilizarea limbii tătare în vorbirea curentă, cât și să trezească interesul pentru elementele de cultură, limbă și literatură tătară.

În condițiile unei globalizări aproape sigure, prezentul opțional permite deschiderea unor noi orizonturi spre niște valori certe de viață, cultură și civilizație locală, stabilind și evidențiind specificitatea fiecăreia dintre cele două culturi (tătară și română) printr-o metodă sintetică, formativă și comparativă de abordare, având drept obiective finale atât punerea în valoare a cunoștințelor acumulate și îmbogățirea lor, cât și formarea unei sfere de competențe de cultură generală care vor conferi o anumită personalitate destinatarilor, excluzând în mod categoric reproducerea mecanică a informațiilor expuse și mizând pe capacitatea de muncă intelectuală organizată și eficientă a elevului.

Elementele de conținut propuse și terminologia utilizată vin în sprijinul experienței personale a elevilor care vor studia acest opțional, cursul propunându-și să promoveze elemente de limbă, literatură și cultură tătară, încurajând elevii să lucreze cu precădere în sistem intragrupal, dezvoltându-și creativitatea, cooperarea și spiritul de echipă. Procesul de cunoaștere se desfășoară, în cadrul fiecărei ore, prin activități de învățare corespunzătoare conținutului și opțiunilor profesorului asupra tipului de lecție. Activitățile de învățare sunt construite astfel încât să se pornească de la experiența concretă a elevului și să se integreze unor strategii didactice adecvate contextelor variate de învățare.

Necesitatea unei abordări umaniste a procesului didactic devine tot mai evidentă. Una din strategiile care îndeplinesc cerințele abordării umaniste este aceea a divertismentului, permițându-i profesorului să-și realizeze simultan sarcinile didactice, atât în predarea limbii, cât și în abordarea interdisciplinară a tradițiilor și obiceiurilor specifice etniei tătare, într-o atmosferă lejeră și atractivă. Pedagogii au atras atenția asupra numeroaselor virtuți formative ale jocurilor didactice și activităților distractive, ele dezvoltând, într-o mare măsură spiritul de observație, exactitate, stimularea imaginației și voința, toate acestea contribuind la dezvoltarea generală a elevului. În cursul activităților de divertisment, efortul intelectual al elevilor este sprijinit de angajarea emoțională și volitivă, de dorința elevului de a se evidenția sau de a câștiga.

COMPETENȚE GENERALE

1. Receptarea de mesaje orale și scrise în contexte de comunicare cunoscute în limba tătară
2. Exprimarea și redactarea de mesaje orale și scrise în diverse situații de comunicare în limba tătară
3. Explorarea unei varietăți de surse culturale și istorice empirice pentru a explica fapte și evenimente relevante pentru cultura și tradițiile minorității tătare
4. Valorizarea identității prin participarea la viața comunității și la activități care promovează dialogul intercultural

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. RECEPTAREA DE MESAJE ORALE ȘI SCRISE ÎN CONTEXTE DE COMUNICARE CUNOSCUTE ÎN LIMBA TĂTARĂ

COMPETENȚE SPECIFICE	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
1.1. Identificarea semnificației unui mesaj scurt/text accesibil în limba tătară	<ul style="list-style-type: none"> - selectarea unor enunțuri/ imagini corespunzătoare textului audiat; - formularea unor răspunsuri la întrebări despre conținutul unui mesaj/text scurt audiat/citit în limba tătară; - repovestirea unor secvențe preferate din textul audiat/citit în limba tătară;
1.2. Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat/citit în limba tătară	<ul style="list-style-type: none"> - identificarea personajelor dintr-un text audiat în limba tătară; - precizarea locului și timpului acțiunii prezentate în textul audiat/citit în limba tătară; - identificarea enunțurilor adevărate/false referitoare la textul audiat/citit în limba tătară; - ordonarea cronologică a imaginilor care reprezintă momentele acțiunii textului audiat/citit în limba tătară; - relatarea în succesiune logică, a întâmplărilor din textul audiat/citit în limba tătară; - ilustrarea prin desen a unor fragmente de text, cu respectarea unor informații; - completarea unor enunțuri lacunare cu informații dintr-un text audiat/citit în limba tătară; - intuirea structurilor corecte sau incorecte dintr-un enunț oral /scris în limba tătară;

<p>1.3.Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut în limba tătară</p>	<ul style="list-style-type: none"> -citirea în forme variate a enunțurilor și textelor scurte în limba tătară (citirea cu voce tare/ în șoaptă/ în gând, citirea în lanț, pe roluri, citire ștafetă); - citirea în ritm propriu a unui text scurt, cu adaptarea intonației impusă de semnele de punctuație; -citirea selectivă în funcție de anumite repere (alineat, linie de dialog) sau respectând un detaliu/ o idee din text; - identificarea alineatelor, paragrafelor, titlului și autorului textului din limba tătară; - auto-corectarea greșelilor de citire și pronunție atunci când cuvântul/propoziția citită nu are sens;
<p>1.4 Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale și pentru lectura unor cărți adecvate vârstei</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jocuri de rol/dramatizări ale unor lecturi cunoscute, folosind păpuși pe deget, pe mână, marionete, măști; - participarea la activități de tipul ” Masallarda Yeni Şeyler”, în care copiii ascultă întâmplări/ evenimente/ secvențe din povești/basme în limba tătară; - conversații pe teme de interes pentru copii; - vizionarea unor scurte secvențe de filme/ ateliere de lucru/ emisiuni în limba tătară; - aplicații interactive în limba tătară, în diverse jocuri cu tematici apreciate de copii; - realizarea unui jurnal personal de lectură în care să fie înregistrate titlul/ personajele principale/ un desen adecvat textului citit sau audiat în limba tătară; -realizarea unei – Colecții de desene-povești individuale sau în echipă (albume cu desene

	<p>realizate de elevi în urma citirii sau audierii unui text în limba tătară, însoțite de scurte prezentări în scris);</p> <ul style="list-style-type: none"> - memorarea, din proprie inițiativă, a unor poezii/ ghicitori/ zicale în limba tătară; - realizarea unor minicărți pe teme de interes comun sau personal în limba maternă – tătară; - amenajarea unui colt al cărții/ literaturii tătarești pentru copii în sala dedicată acestei discipline; - vizite în comunitate pentru a culege folclor popular în limba tătară.
--	---

2. EXPRIMAREA ȘI REDACTAREA DE MESAJE ORALE ȘI SCRISE ÎN DIVERSE SITUAȚII DE COMUNICARE ÎN LIMBA TĂTARĂ

COMPETENȚE SPECIFICE	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare orală și scrisă în limba tătară	<ul style="list-style-type: none"> - alcătuirea unor propoziții prin care se formulează o solicitare, o întrebare, o mulțumire, o rugămintă, un îndemn etc.; - jocuri de rol; - transformarea/completarea unor enunțuri după modele date; - formularea de enunțuri după ilustrații sau folosind cuvinte date; - recitarea unor poezii pe teme date; -dramatizări ale unor fragmente din texte narrative în limba tătară; -identificarea și corectarea greșelilor de exprimare;

<p>2.2. Transmiterea unor informații prin intermediul mesajelor simple</p>	<ul style="list-style-type: none"> - formularea unor enunțuri simple, corecte, coerente, referitoare la activități preferate/ desfășurate; - repovestirea clară și cu intonație a unui text audiat/ citit în limba tătară; - exprimarea propriei păreri în legătură cu faptele din textul audiat/ citit în limba tătară; -discuții privind comportamentul personajelor din textele audiate/citite în limba tătară; - evidențierea unor modele de comportament, formularea unor judecăți de valoare față de faptele personajelor; - discuții în limba tătară pe grup/ echipă pe subiecte cunoscute; - formularea, completarea unor enunțuri orale/scrise în limba tătară care să conțină comparații între obiecte familiare; - descrieri/ prezentări elementare în limba tătară a unor activități, jocuri cunoscute;
<p>2.3. Scrierea unor mesaje în contexte de comunicare</p>	<ul style="list-style-type: none"> - copieri și transcrieri de litere silabe, cuvinte, propoziții în limba tătară; - autocorectarea literelor, silabelor, cuvintelor scrise prin compararea cu modelul dat; - transcrieri selective de cuvinte și fraze dintr-un text în limba tătară; -transcrierea sau copierea unor mesaje în cadrul unor activități individuale sau comune; - realizarea în limba tătară a unor planșe/etichete/postere/afișe pe teme cunoscute/ familiare sau după modele date; - realizarea unor lucrări în limba tătară tip proiect individual sau în echipă, cu sprijin din partea cadrului didactic;

<p>2.4. Exprimarea expresivă a unor idei, sentimente, păreri în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine</p>	<ul style="list-style-type: none"> - crearea propriilor povești, poezii, jocuri, cântece și prezentarea acestora în limba tătară; - utilizarea limbajului verbal și nonverbal corespunzător, în vederea asigurării/menținerii atenției interlocutorului (contact vizual, expresie facială, claritate în exprimare, tonul); -utilizarea unor gesturi și mișcări cu scopul de a-și susține afirmațiile; - organizarea unui colț în sala de curs/ panou unde elevii pot lăsa mesaje, invitații, păreri proprii în limba tătară; - realizarea unui jurnal personal sau al clasei, folosind desene, decupaje și enunțuri scurte; - realizarea unor desene sau redactarea unor idei despre o melodie/ cântec din limba tătară ascultată de ei; - realizarea în limba maternă a portretelor anotimpurilor în cuvinte, formă și culoare; - jocuri de recunoaștere a unor personaje, a unor povestiri după indicii date; - prezentarea unor lucrări personale; - concursuri de ghicitori, povestiri, recitări în limba maternă tătară; -dramatizarea unor povești lecturate sau audiate în limba tătară; - participarea la serbări școlare sau comunitare;
---	---

3. EXPLORAREA UNEI VARIETĂȚI DE SURSE CULTURALE ȘI ISTORICE EMPIRICE PENTRU A EXPLICA FAPTE ȘI EVENIMENTE RELEVANTE PENTRU CULTURA ȘI TRADIȚIILE MINORITĂȚII TĂTARE

COMPETENȚE SPECIFICE	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
3.1. Folosirea unor informații din surse cultural istorice variate pentru a descrie un obicei sau o tradiție	<ul style="list-style-type: none"> - formularea unor întrebări legate de anumite tradiții sau obiceiuri; - lecturarea/audierea unor legende locale privind originea unor denumiri de localități; - lecturarea/audierea unor legende în care sunt menționate diverse perioade de timp, locuri, evenimente specifice istoriei și culturii etniei tătare; - realizarea unor portofolii individuale sau în echipă despre diverse obiceiuri specifice etniei tătare sau locuri cu etnici tătari;
3.2. Utilizarea unor informații despre diverse obiceiuri și tradiții cu ajutorul resurselor digitale/multimedia, disponibile pentru prezentarea unui obicei/tradiții	<ul style="list-style-type: none"> - audierea/vizionarea unor obiceiuri și tradiții specifice etniei tătare din Dobrogea; - dramatizări a unor obiceiuri specifice etniei tătare; - concursuri de interpretare a unor obiceiuri tătarești; - participarea la serbări școlare și comunitare;

4. VALORIZAREA IDENTITĂȚII PRIN PARTICIPAREA LA VIAȚA COMUNITĂȚII ȘI LA ACTIVITĂȚI CARE PROMOVEAZĂ DIALOGUL INTERCULTURAL

COMPETENȚE SPECIFICE	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
4.1. Recunoașterea particularităților culturale ale comunității în care trăiește copilul de etnie tătară	<ul style="list-style-type: none"> - realizarea de către grupe de elevi a unui portofoliu privind elementele de tradiții culturale și patrimoniu local; - participarea la aniversarea/comemorarea unui eveniment istoric/ tradițional/ cultural

	<ul style="list-style-type: none"> - realizarea unor portofolii/ desene semnificative pentru anumite evenimente culturale ale etniei tătare; - realizarea unui proiect cu informații și fotografii despre ceea ce reprezintă pentru elev comunitatea tătară; - realizarea unor expoziții legate de istoria locală/personalități locale/ evenimente importante din cadrul comunității.
<p>4.2. Participarea la activități care valorizează trecutul comunității tătare din Dobrogea</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizarea unui portofoliu local sau a regiunii în care trăiește elevul; - realizarea în grup a unor postere/ afișe pentru comemorarea/sărbătorirea unor evenimente /personalități din lumea comunității tătare; - inițierea unor activități ce presupun interacțiuni între diverse culturi; - realizarea unor activități de teatru/recitare individual sau în grup;

DOMENII DE CONȚINUT

DOMENII DE CONȚINUT	CONȚINUTURI
<p>Comunicare orală/ funcții ale limbii (ascultare, vorbire, acte de vorbire, interacțiune)</p>	<p><i>Acte de vorbire:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - salutul, - prezentarea proprie și prezentarea altei persoane, - identificarea unui obiect/persoană/ loc, - formularea unei idei/ păreri/ opinii/ solicitări, - relatarea unei acțiuni/ întâmplări cunoscute (trăite, vizionate, citite), - oferirea/cererea de informații referitoare la universul școlii sau extrașcolar, inițierea și menținerea unui schimb verbal. <p><i>Cuvântul. Propoziția / Enunțul:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea și introducerea cuvintelor noi în vocabularul propriu, în contexte adecvate, - intonarea propozițiilor enunțiative, interogative și exclamative. <p><i>Dialogul:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - formularea de întrebări și răspunsuri despre: jocuri și jucării, membrii familiei, prieteni, animale, reguli de igienă alimentară și personală, - oferirea unor informații despre: identitatea proprie, desene animate, filme pentru copii, viața de școală, familie, prietenie, colegi de școală, reguli de circulație, mediul social, - inițierea, menținerea și încheierea unui dialog despre: școală, familie și locuință, prieteni, colegi, mediul înconjurător, conduita în mijloacele de transport în comun, în sala de spectacole.

	<p>Reguli de vorbire eficientă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vorbirea pe rând, - ascultarea interlocutorului, - păstrarea ideii, - elemente de politețe verbală asociate actelor de limbaj utilizate: salutul, prezentarea, formularea unei cereri, ascultarea și respectarea opiniei celuilalt. <p>Forme ale discursului oral:</p> <ul style="list-style-type: none"> - povestirea unei imagini, - povestirea unor întâmplări trăite sau observate, - repovestirea unor întâmplări auzite sau citite, - descrierea unui obiect , fenomen sau a unei persoane. <p>Reguli ale discursului oral:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pronunție clară și corectă, - acord de număr și gen, fără terminologie, - intonație adecvată.
<p>Citire/ lectură</p>	<p>Cartea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - coperte, foaie, pagină, text, ilustrații, - numerotarea paginilor, direcții de orientare în pagină, - cuprinsul unei cărți. <p>Alfabetul limbii tătare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - simboluri utilizate din universul apropiat, - citirea cuvintelor pe etichete asociate unor imagini sau obiecte, - citirea literelor mari și mici, - citirea cuvintelor mono și plurisilabice, <p>Propoziția:</p> <ul style="list-style-type: none"> - enunțul fără teoretizări, - formularea de propoziții cu suport intuitiv, - ordonarea propozițiilor pe baza unui suport intuitiv, - citirea propozițiilor/ enunțurilor.

	<p>Textul :</p> <ul style="list-style-type: none"> - citirea textelor scurte (de maxim 75 de cuvinte, introduse progresiv până la 200 de cuvinte), - titlu, autor, alineate, - așezarea textului în pagină, - text de informare și funcțional: afișul, cartea poștală, invitația, mesaj text, e-mail, - text nonliterar/ informati - text literar, - text narativ scurt, - recunoașterea personajelor - text liric, - poezii despre universul copilăriei, - textul dramatic (dramatizare, piese de teatru).
<p>Sciere/ redactare</p>	<p>Alfabetul limbii tătare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elemente grafice care intră în componența literelor, - simboluri neconvenționale folosite în exprimarea scrisă, - literele mari și mici de mână. <p>Ortografia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scrierea ortografică a cuvintelor, - scrierea cu majusculă la începutul propoziției și al titlului, - scrierea corectă a cuvintelor care conțin litere (vocale/ consoane), grupuri de litere specifice limbii tătare, <p>Punctuația:</p> <ul style="list-style-type: none"> - punctul, semnul întrebării, semnul exclamării, linia de dialog, virgula, două puncte. <p>Organizarea textului scris:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scrierea pe liniatură tip I, tip II, dictando, matematică, - plasarea datei și a titlului în pagină, - așezarea textului în pagina caietului, respectând plasarea titlului, a autorului, folosirea alineatelor, respectarea spațiilor între cuvinte.

	<p>Scierea funcțională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - folosirea simbolurilor, desenelor, - copieri, transcrieri, dictări, - biletul (de mulțumire, de informare, de solicitare) - invitația, felicitarea, - scrisoarea, - jurnalul (text și desene) - afișul (text și desene). <p>Scierea imaginativă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scrierea pe baza unui suport vizual (imagini, benzi desenate), - scrierea pe baza unui șir de întrebări, - scrierea pornind de la experiențe trăite, - ziarul, gazeta sau revista grupei.
<p>Elemente de construcție a comunicării</p>	<p>Vocabular:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cuvântul- grup de sunete asociat cu un înțeles, - cuvinte cu sens asemănător, - cuvinte cu sens opus, - cuvinte care au aceeași formă dar înțeles diferit. <p>Fonetica:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sunete specifice limbii tătare, - articularea vocalelor și consoanelor, - particularități lingvistice, pronunțarea și scrierea diverselor cuvinte, - silaba/ cuvântul. <p>Despărțirea cuvintelor în silabe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intuirea despărțirii în silabe fără cunoașterea regulilor, <p>Propoziția/ enunțul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - scrierea și citirea corectă a diverselor propoziții/enunțuri. <p>Variabilitatea și regularitățile limbii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - intuirea numărului, genului, - intuirea persoanei și a timpului.

<p>Istoria și cultura comunității tătare din România</p>	<p><i>Obiceiurile și tradițiile tătarilor din Dobrogea :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - scurte aspecte depre istoria tătarilor din Dobrogea, - obiceiurile și tradițiile tătarilor din România, - casele și satele dobrogene: obiecte de decor, - cântul și dansul tătäresc – valori perene. <p><i>Obiceiuri laice și religioase la tătarii din România:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - obiceiurile religioase, - sărbătorile religioase, - obiceiuri laice.
---	---

SUGESTII METODOLOGICE

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare *Limbă și cultură tătară în România*, pentru proiectarea și derularea la clasă a activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul acestui opțional.

Prin modul de organizare, programa propune un demers de conștientizare de către elevi a specificului etniei din care provine și de explorare a ceea ce constituie atât limba tătară cât și cultura și obiceiurile etnicilor tătari din România- de aici titlul acestui opțional. Domeniile de competență vizate sunt selectate/ orientate de demersul pe baza căruia elevul construiește cunoașterea domeniului individual și/sau de grup: pe de o parte, printr-un demers de explorare și autorefecție, pe de altă parte, prin participarea la proiecte și activități relevante, cele două direcții fiind complementare. Conținuturile, ca vehicul în dezvoltarea competențelor, sunt selectate din două arii curriculare de referință *Limbă și comunicare* și *Om și Societate* și este bine ca acestea să vizeze relația cu mediul nonformal.

Această etapă de scolaritate reprezintă un moment important pentru stimularea flexibilității gândirii, precum și a creativității elevilor din învățământul primar.

În acest sens, cadrul didactic va insista pe trezirea interesului copilului pentru această disciplină opțională și pe dezvoltarea încrederii în sine. Astfel, jocul didactic va predomina, asigurând contextul pentru participarea activă, individuală și în grup, care să permită exprimarea liberă a propriilor idei și sentimente legate de propria etnie și cultură organizațională. Tot ceea ce se întâmplă la ora de curs a acestui opțional ar trebui să se deruleze sub forma unei suite de jocuri sau antrenamente amuzante pentru toți elevii grupei. Din spațiul sălii de clasă nu trebuie să lipsească elemente specifice atât limbii cât și culturii tătare. De asemenea, accentul se va pune pe spontaneitatea și creativitatea răspunsurilor și nicidecum pe rigurozitatea științifică a acestora. Activitatea didactică se va desfășura într-o interacțiune permanentă cu copiii, astfel încât să răspundă intereselor acestora. Copiii vor fi stimulați să întrebe. Să intervină, să aibă inițiativă, să exprime idei și sentimente despre ceea ce învață.

Pentru un demers eficient consider că este utilă:

- folosirea limbii țintă în fraze simple pentru orice situație de comunicare în ora de opțional, evitându-se traducerea sau folosirea variantei familiare elevului;
- organizarea de activități pe grupe pentru a stimula interacțiunea în limba tătară, acest context de lucru este și un context de comunicare securizat în care elementele

specifice limbii țintă (de la acte de vorbire la modelele intonării) capătă funcționalitate fără niciun efort;

- monitorizarea activităților pe grupe în vederea folosirii limbii tătare;
- oferirea de exemple și analogii reprezentative pentru intuirea regularităților limbii;
- recurgerea la un context autentic de comunicare, creat în clasă pentru a participa actele de vorbire recomandate și pentru a dezvolta competențele stipulate;
- stimularea exprimării orale și scrise simple, cu performări elementare care se pot dezvolta progresiv;
- propunerea de teme motivante de lucru- teme simple pentru care se oferă sprijin în clasă sau prin intermediul TIC.
- Propunerea de sarcini de lucru la alegere pentru a stimula implicarea elevilor

Ariile curriculare ***Limbă și comunicare*** și ***Om și societate*** contribuie în diferite moduri la cultura specifică vârstei și elevii au ocazia să aleagă din oferta acestora și să combine conținuturile în funcție de diferitele teme selectate. Din perspectiva conținuturilor, există mai multe trasee posibile, subordonate unor teme centrale:

- ***Obiceiurile și tradițiile tătarilor din România***

1. *Scurte aspecte despre istoria tătarilor din Dobrogea*
2. *Obiceiurile și tradițiile tătarilor din România*
3. *Casele și satele Dobrogene: obiecte de decor*
4. *Cântul și dansul tătăresc- valori perene*

- ***Obiceiuri laice și religioase la tătarii din România***

1. *Obiceiuri religioase*
2. *Sărbătorile religioase*
3. *Obiceiuri laice*

- ***Alfabetul limbii tătare***

1. *Alfabetul limbii tătare*
2. *Tainele scrierii în limba tătară*
3. *Joc și dans*

- ***Jocurile copilăriei în proză și versuri***

1. *Texte în proză pentru copii*
2. *Texte în versuri pentru copii*
3. *Teatru pentru copii*

Pornind de la elementele precizate mai sus, modalitățile de evaluare a progresului în învățare au în vedere produsele învățării pe care le realizează elevii de-a lungul unui an școlar. Evaluarea reprezintă o componentă organică a procesului de învățământ. Se recomandă cu prioritate metode moderne de evaluare precum: observarea sistematică a comportamentului elevilor, centrarea pe progresul personal, autoevaluarea, realizarea unor proiecte care să valorifice achizițiile copiilor și să stimuleze în același timp dezvoltarea de valori și atitudini în contexte firești, sincretice, adaptate vârstei. Este recomandabil ca evaluarea să se realizeze prin raportare la competențele specifice. Evaluarea orientează cadrul didactic în reglarea strategiilor de redare, pentru o mai bună adecvare la particularitățile individuale și de vârstă ale elevilor. Consider că portofoliul și proiectul sunt principalele suporturi ale evaluării. Ceea ce trebuie măsurat sunt atât produsul, cât și demersul, procesul de realizare a acestuia. Astfel spus, notarea va ține cont de următoarele elemente:

- Măsura în care produsul învățării – fie că este vorba de un portofoliu (fizic/digital) de o acțiune de voluntariat sau de un proiect punctual (exemplu: realizarea unui poste, afiș etc.) – este în concordanță cu ceea ce s-a propus inițial;
- Gradul de implicare al elevilor în realizarea produsului respectiv;
- Măsura în care elevul reflectează asupra propriului demers de învățare din cadrul opționalului, identifică punctele slabe/ tari ale propriei sale implicări în realizarea activității.

Procesul de evaluare valorifică și experiențele de învățare/competențele dobândite de către copii în contexte nonformale sau informale. Rezultatele elevilor vor fi înregistrate, comunicate și discutate cu părinții. În întreaga activitate de învățare și evaluare va fi urmărit, încurajat și valorizat progresul fiecărui copil.